

Amendementen ingediend op de statuten voor de stichting NEHA

De voorstellen zijn artikelsgewijs geordend, en daarbinnen van het meest vergaande, naar het minder vergaande.

Artikel 4 (lid 1 of extra lid)

Voorstel Van Zanden - a

Toevoegen aan artikel 4:

De bestuursleden zijn actieve economisch-historici verbonden aan een Nederlandse universiteit of onderzoekinstelling.

Toelichting: Het nu ter tafel liggende voorstel gaat uit van een duale structuur, met een Bestuur van bestuurders en een Raad van Advies met mensen uit de praktijk die het bestuur adviseren over wat er in de praktijk gewenst wordt (althans, zo heb ik de logica uit de toelichting die ter vergadering gegeven werd begrepen).

Tegen de achtergrond van de historische ontwikkeling van het Neha is dit voorstel begrijpelijk, aangezien men in het verleden geprobeerd heeft via het bestuur van het Neha een brug te leggen naar het bedrijfsleven en het archiefwezen. Om deze reden werden er niet-economisch historici, zoals (ex-)managers uit het bedrijfsleven en archivariissen in het bestuur benoemd. Nu die ambitie verlaten is en ook niet meer spoort met de veel beperktere taak die het Neha-bestuur in de toekomst krijgt, lijkt de meest eenvoudige oplossing om het Neha-bestuur geheel uit economisch-historici te laten bestaan.

Voorstel Van Zanden - b

Toevoegen aan artikel 4:

De meerderheid van de bestuursleden wordt gevormd door actieve economisch-historici, verbonden aan een Nederlandse universiteit of onderzoekinstelling.

Voorstel Barendregt

Toevoegen aan artikel 4:

Het bestuur bevat minstens twee leden uit de professie van de economische historici.

Toelichting: Dit is eigenlijk het voorstel dat Jan Luiten van Zanden deed tijdens de vergadering. Ik geef hiermee aan dat ik zijn voorstel steun. Ik acht het voor de bewaking van de doelstelling van NEHA van groot belang dat de professie bij de besluitvorming van het bestuur is betrokken. Dit nieuwe lid van artikel 4 biedt hiertoe de garantie.

Reactie Bestuur:

Het is voor het bestuur vanzelfsprekend dat in het bestuur economisch historici ruim vertegenwoordigd moeten zijn. Tot zover is er dus geen verschil van mening met de indieners van de amendementen. Het bestuur heeft om tegemoet te komen aan de wens dit ook vast te leggen, aan het voorgestelde artikel 4.1 de woorden toegevoegd "met een ruime vertegenwoordiging uit de economische en historische disciplines". Het bestuur heeft er bezwaar tegen om een van de voorgestelde formuleringen over te nemen. Voor zover zij zeer specifieke eisen stellen, zijn ze gemakkelijk toe te passen, maar naar de mening van het bestuur te restrictief. Als alle bestuursleden verbonden moeten zijn aan een Nederlandse universiteit of onderzoekinstelling sluit dat free lancers, gepensioneerden of studenten uit. Het bestuur ziet daartoe geen reden. Een professie van economisch historici bestaat naar de mening van het

bestuur niet. Willen de amendementen economen of sociaal-historici uitsluiten? Ook dat zou het bestuur te eng vinden, en noch in overeenstemming met de tradities van het NEHA, noch met het huidige ledenbestand. Het bestuur wil graag de mogelijkheid openhouden om wie dan ook tot het bestuur van de stichting toe te laten, als het bestuurslidmaatschap van die persoon de doelstellingen van het NEHA kan bevorderen.

Door de wijziging die het bestuur in het voorstel aangebracht heeft is vastgelegd dat het de taak van het bestuur is om de samenstelling van het bestuur zo te regelen, dat de discipline van de economische geschiedenis daarin ruim vertegenwoordigd is. De Raad van Advies kan het bestuur er op aanspreken als het bestuur dat onvoldoende zou doen. Het bestuur heeft gekozen voor de formulering “de economische en historische disciplines” omdat het bestuur graag uit wil laten komen dat de economische geschiedenis zowel vanuit de geschiedenis als vanuit de economie beoefend wordt.

Om ook op een andere wijze te benadrukken dat bestuursleden de achterban van het NEHA dienen te vertegenwoordigen stelt het bestuur voor vast te leggen dat bestuursleden begunstiger moeten zijn. Dat is ook symmetrisch met wat het bestuur bij artikel 11.4 voorstelt voor de leden van de raad van advies.

Artikel 4.5

Voorstel Barendregt:

“tweemaal aansluitend herbenoembaar” te vervangen door “eenmaal aansluitend herbenoembaar”

Toelichting: Ik vind een maximale periode van negen jaar wat aan de lange kant.

Reactie Bestuur:

Het bestuur handhaaft het voorstel ongewijzigd. De bestaande regeling bij de vereniging NEHA is dat de bestuursleden voor maximaal twee termijnen van 4 jaar, dus in totaal 8 jaar benoemd kunnen worden. Het bestuur heeft voor de stichting de lengte van de zittingsperiode verkort tot 3 jaar. Daardoor wordt vaker geëvalueerd of verlenging gewenst is. De mogelijkheid om bestuursleden desgewenst voor 9 jaar te kunnen handhaven, vindt het bestuur wenselijker dan de verplichting bestuursleden steeds na maximaal zes jaar te vervangen.

Artikel 4.6.

Voorstel Barendregt:

Voor het bestuur, zoals ook bij de raad van advies is voorgesteld (art. 11, lid 5), een rooster van aftreden te gaan hanteren.

Toelichting: Het gevaar bestaat bij het door het bestuur voorgestelde systeem dat het bestuur in zijn geheel na een bepaalde periode moet aftreden. Dat lijkt mij ongewenst vanwege de vereiste expertise van het bestuurswerk.

Reactie Bestuur:

Het bestuur neemt het voorstel over (artikel 4.6).

Artikel 11-15

Voorstel Van Zanden:

artikelen 11-15 te schrappen

Toelichting: Het nu ter tafel liggende voorstel gaat uit van een duale structuur, met een Bestuur van bestuurders en een Raad van Advies met mensen uit de praktijk die het bestuur adviseren over wat er in de praktijk gewenst wordt (althans, zo heb ik de logica uit de toelichting die ter vergadering gegeven werd begrepen).

Tegen de achtergrond van de historische ontwikkeling van het Neha is dit voorstel begrijpelijk, aangezien men in het verleden geprobeerd heeft via het bestuur van het Neha een brug te leggen naar het bedrijfsleven en het archiefwezen. Om deze reden werden er niet-economisch historici, zoals (ex-)managers uit het bedrijfsleven en archivariissen in het bestuur benoemd. Nu die ambitie verlaten is en ook niet meer spoort met de veel beperktere taak die het Neha-bestuur in de toekomst krijgt, lijkt de meest eenvoudige oplossing om het Neha-bestuur geheel uit economisch-historici te laten bestaan. De Raad van Advies wordt daarbij overbodig. Gezien de zeer beperkte taak die het Neha-bestuur in de toekomst heeft te vervullen, lijkt een dergelijke eenvoudige structuur verre te prefereren boven de complexe structuur - met een aparte Raad van Advies - die nu voorgesteld wordt.

Reactie Bestuur:

Dit voorstel wordt gedaan in combinatie met een voorstel ten aanzien van artikel 4 dat door het bestuur afgewezen is. Ook los van de vraag hoe gegarandeerd wordt dat voldoende expertise van economisch historici in het bestuur vertegenwoordigd is, zou men de Raad van Advies te zwaar kunnen vinden in de nieuwe structuur. Het bestuur vindt het echter waardevol om een structuur te hebben waarin de expertise en betrokkenheid van de begunstigers gemobiliseerd kan worden. Toezicht op het bestuur door zo'n bredere groep die de begunstigers vertegenwoordigt vindt het bestuur van waarde. Bovendien is op zo'n inbreng vanuit de ledenvergadering bij herhaling aangedrongen. Het bestuur raadt het amendement daarom af.

Artikel 11.3

Voorstel Barendregt:

Toevoegen: "In dat geval zal ten spoedigste worden overgegaan tot aanvulling van het aantal leden van de raad van advies."

Toelichting: Zoals bij het bestuur het geval is (zie art. 4 lid 3) is het voor de raad van advies ook van het grootste belang dat hij weer op volle sterkte komt zodat hij zijn werk optimaal kan verrichten.

Reactie Bestuur:

Het bestuur neemt het voorstel over.

Artikel 11.4

Voorstel Barendregt:

Wijzigen in: De leden van de raad van advies worden benoemd door het bestuur na instemming van de begunstigers. Zowel het bestuur als de raad van advies als de

begunstigers kunnen kandidaat-leden voordragen. Zowel leden van de raad van advies als begunstigers kunnen zich kandideren. Een verzoek tot kandidaatstelling wordt twee maanden voor de vergadering via een schrijven aan de begunstigers gedaan en de termijn van kandidaatstelling sluit een maand voor de vergadering.

Toelichting: Op deze wijze wordt de toezegging van het bestuur in de ledenvergadering van 20 juni 2003 gestand gedaan dat de inbreng van de leden van het NEHA gehandhaafd zou worden.

Reactie Bestuur:

Het bestuur opent graag de mogelijkheid voor begunstigers om kandidaten te stellen voor de raad van advies. Daarvoor is op een andere wijze dan het amendement suggereert de mogelijkheid geschapen door wijziging van het voorgestelde artikel 11.4. Geregeld wordt daar nu dat het bestuur de leden op een passende wijze jaarlijks de gelegenheid geeft om kandidaten te stellen voor de raad van advies. Het bestuur denkt daarbij aan een permanente oproep op de website van het NEHA en een jaarlijkse herinnering aan de begunstigers bij de uitnodiging voor de studiedag dat zij kandidaten kunnen stellen voor de raad van advies.

Aansluitend bij een opmerking op de ledenvergadering stelt het bestuur daarnaast voor om (in artikel 11.2) te regelen dat leden van de raad van advies begunstiger van het NEHA moeten zijn.

Het bestuur heeft er bezwaar tegen om van de begunstigers een lichaam te maken dat vergadert. In de nieuwe constellatie is de voornaamste taak van het bestuur toezien op de uitvoering van de aan het IISG overgedragen taken op het gebied van economische geschiedenis. Op het bestuur ziet weer een raad van advies toe.

Daaraan nog weer een vergadering van begunstigers toevoegen, is naar de mening van het bestuur te zwaar.

Na artikel 15, resp. artikel 13.5 en .6

Voorstel Barendregt:

Toevoegen nieuw artikel:

POSITIE VAN DE RAAD VAN ADVIES TEN OPZICHTE VAN HET BESTUUR

Artikel 16

1. Het bestuur informeert de raad van advies over al haar besluiten.
2. In het geval dat de raad van advies het oneens is met een besluit van het bestuur, kan zij het bestuur vragen het besluit te heroverwegen. Blijft het bestuur bij haar besluit dan is hiervoor in deze tweede instantie een gewogen meerderheid van 2/3 van de bestuursleden vereist, wil het besluit uitgevoerd mogen worden.

Toelichting: Er staan in het statuut verschillende regels waarin de raad van advies wordt genoemd, maar haar 'bewakingspositie' ten opzichte van het bestuur is in het geheel niet geregeld. Mochten in het bestuur echt verkeerde besluiten worden genomen, dan is de raad van advies daardoor volgens de statuten die het bestuur op de ledenvergadering van 18 juni heeft voorgesteld een tandeloze tijger. In deze situatie wordt de doelstelling van NEHA onvoldoende bewaakt, terwijl het dan juist nodig is. Artikel 15, lid 9 (het lid dat spreekt over "bijzondere gevallen") stelt de raad van advies dan in staat apart van het bestuur te vergaderen over zijn standpunt dat afwijkt van dat van het bestuur.

Reactie Bestuur:

Het bestuur neemt het voorstel met een paar kleine redactionele wijzigingen over. Om de nummering van de artikelen te handhaven zijn deze bepalingen toegevoegd aan artikel 13.

Artikel 17.6

Voorstel Barendregt:

Toevoegen nieuw artikel:

17.6. Het bestuur organiseert samen met de raad van advies een vergadering voor de begunstigers ter informatie over de gang van zaken en de plannen voor de toekomst. De raad van advies voegt daar zijn verslag van de werkzaamheden bij. *Toelichting: Op deze manier worden de begunstigers op adequate manier geïnformeerd door het bestuur en de raad van advies. Deze twee organen worden zo bovendien in de gelegenheid gesteld kennis te nemen van wat onder de begunstigers leeft en houden op die manier extra contact met 'het veld'. De leden worden dan dus geïnformeerd, hebben weliswaar geen stemrecht, maar zij bezitten nu wel een kanaal om eventuele onvrede (en steun) kenbaar te maken. Het bestuur en de raad van advies kunnen zo bovendien peilen of zij op de goede weg zijn. Het is volgens mij van belang dat de raad van advies verslag doet. Hiervoor zie ik twee redenen. De eerste is dat er geen reden is om de begunstigen niet te informeren over de gang van zaken, zelfs als er onenigheid is geweest tussen het bestuur en de raad van advies (transparantie leidt veelal tot beter functioneren en een goed bestuur en tevens geldt dat een goed bestuur en goede raad weinig te verbergen kunnen hebben). De tweede reden is dat het verslag van de raad van advies als een stok achter de deur kan worden beschouwd om het bestuur tot een compromis met de raad van advies te laten komen bij eventuele onenigheid tussen beide lichamen. Want welk bestuur wil nu een standpunt innemen dat afwijkt van de raad van advies en mogelijkerwijze ook van dat van de begunstigers (die nogmaals gezegd geen stemrecht meer hebben, maar ter vergadering wel hun mening kunnen geven). Een dergelijk bestuur isoleert zich van 'het hele veld'. Een jaarvergadering heeft op deze wijze veel verwantschap met de huidige jaarvergadering. Daarnaast is de inbreng van de leden gegarandeerd, die het bestuur zelf ook wenst getuige zijn uitspraak op de jaarvergadering van 20 juni 2003. Toen is aan de leden gemeld dat bij de nieuwe stichtingvorm "de inbreng van de leden van het NEHA gehandhaafd zou moeten blijven." (zie punt 2 van de notulen). De jaarvergadering zou tevens kunnen worden benut om bijv. middels korte spreekbeurten mensen wat te laten vertellen over de lopende projecten of over sensationele aanwinsten.*

Reactie bestuur:

Zoals bij artikel 11.4 al toegelicht is, heeft het bestuur er bezwaar tegen om van de begunstigers een lichaam te maken dat vergadert. In de nieuwe constellatie is de voornaamste taak van het bestuur toezien op de uitvoering van de aan het IISG overgedragen taken op het gebied van economische geschiedenis. Op het bestuur ziet weer een raad van advies toe. Daaraan nog weer een vergadering van begunstigers toevoegen, is naar de mening van het bestuur te zwaar.